

REFERAT Klima-, Miljø- og Planudvalget d. 03-12-2024

Mødedato Tirsdag d. 03. december 2024 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 1.S.04

Mødedeltagere Claus Leick, Andreas Tang-Brock, Peter Kjær, Tommas Leth, Torben
Wallner, Birte M. Andersen, Morten Møller

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Helhedsplanlægning for Stilling Midtby - vision og hovedgreb.....	4
Kommuneplantillæg 21-27 og Lokalplan 1204 - Friplejehjem i Hårby - forslag til udsendelse i høri	6
Ophævelse af lokalplan 5.GR1-0306 - Golf- og konferenceanlæg på Wedelslund Gods.....	8
Etablering af ladestandere til kommunale elbiler.....	10
Fællesskabspuljen efterår 2024.....	13
Årsplanlægning for 2025.....	15
Varmeprojekt for ny varmecentral på Inge Lehmanns Vej med varmepumpe og elkedel.....	17
Godkendelse af affaldsregulativer.....	19
Politikkontrol på asfaltkontrakter.....	20
Cykelspor.....	21
Opfølgning på fællesmøde og på foretræde.....	22
Klimaregnskab 2022 for hele Skanderborg Kommune.....	23
Klimapolitikken - politikkontrol.....	25
Klimatiltag - prioritering af midler.....	28
Udvikling af beskrivelse af klimapåvirkninger i dagsordenspunkter.....	30
Forberedelse af dialogmøde med forsyningselskaber 7. januar 2025.....	31
Meddelelser.....	32
Evt.....	33
Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol.....	34

Punkt 64: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-A00-81-21

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at godkende dagsordenen.

Fraværende:

Andreas Tang-Brock

Fraværende Andreas Tang-Brock

Punkt 65: Helhedsplanlægning for Stilling Midtby - vision og hovedgreb

01.00.05-G01-2-23

Resumé

Klima-, Miljø- og Planudvalget skal tage stilling til forslag til vision og hovedgreb for den igangsatte helhedsplanlægning af Stilling Midtby.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget tog på mødet den 7. maj 2024 (pkt. 68) administrationens orientering om status for udarbejdelse af helhedsplan for Stilling Midtby til efterretning, herunder

- at bygningers højde max. er 10 meter, jf. gældende kommuneplan
- at offentligheden inddrages i helhedsplanlægningen for Stilling i efteråret (2024).

Administrationen har siden samarbejdet med et rådgivende arkitektfirma om udarbejdelse af et forslag til en konkret helhedsplan.

Der arbejdes efter vedlagte tids- og procesplan, hvor Fase 1 er 'Potentialer, Vision og Greb'. I Fase 2 arbejdes med 'Principper og konkretiseringer', og Fase 3 vedrører den politiske behandling af en helhedsplan.

Rådgiver har på baggrund af administrationens forundersøgelser og egne registreringer udført analyse af Stillings potentialer.

Inddragelse af offentligheden

Faciliteret af rådgiver har Skanderborg Kommune

- afholdt Åbent Værksted på Designmejeriet den 3. oktober 2024
- afholdt miniworkshop på Stilling Skole i uge 40 – skoletrin 6.-8. klasse
- inviteret Stilling-Gram Borgerforening til workshop den 15. november 2024
- inviteret til Interessentworkshop den 25. november 2024.

Rådgiver deltager under sagens oplysning på udvalgsmødet.

Tidsplan

Forslag til principper og konkrete retningslinjer forventes at kunne blive fremlagt på Klima-, Miljø- og Planudvalgsmødet den 4. marts 2025.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at foreslåede vision og hovedgreb drøftes
- at der tages stilling til, om foreslåede vision og hovedgreb skal danne grundlag for det videre arbejde.

Beslutning

Lasse Palm, arkitekt hos Grandville, deltog under fremlæggelse af sagen.

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at den foreslåede vision og hovedgreb danner grundlag for det videre arbejde.

Fraværende:

Andreas Tang-Brock

Bilag

Slides udvalgs møde - 241203

24040 Helhedsplan Stilling Midtby_Tids- og procesplan

Fraværende Andreas Tang-Brock

Punkt 66: Kommuneplantillæg 21-27 og Lokalplan 1204 - Fripleshjem i Hårby - forslag til udsendelse i høring

01.02.05-P16-11-21

Resumé

Byrådet skal tage stilling til, om vedlagte forslag til Kommuneplantillæg 21-27 og Lokalplan 1204 - Fripleshjem i Hårby skal sendes i offentlig høring.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet den 21. februar 2024 (pkt. 23) at igangsætte planlægningen for et friplejehjem i Hårby.

[Link til Gis](#)

[Link til Google Maps](#)

Forslag til Kommuneplantillæg 21-27

Forslaget udlægger en offentlig kommuneplanramme til døgninstitutioner, herunder plejehjem og friplejehjem, hvortil en mindre del af den eksisterende boligramme LB.19.B.01 overføres. Endvidere ophæves en mindre del af Kommuneplanramme LB.19.B.01 - se bilag 1.

Kommuneplantillægget er vedlagt som bilag 2.

Forslag til Lokalplan 1204 - Fripleshjem i Hårby

Forslaget indeholder et friplejehjem på ca. 3.000 m² med 30 boenheder, fællesarealer, parkering, bassin til regnvandshåndtering og interne stiforbindelser. Bygningen placeres centralt på grunden i et byggefelt og kan opføres i maksimalt én etage og 6 meters højde.

Hårby ligger i landzone, og lokalplanen har bonusvirkning efter Planlovens § 15, stk. 4, som erstatter senere landzonetilladelser.

Arealet, hvorpå friplejehjemmet bygges, skrånede med ca. 4 meter over en strækning i en skrå linje på ca. 175 meter. Den ønskede bygningsform er langstrakt og placeres på grunden, hvor det vurderes, at der vil være mindst mulig terrænregulering. Eftersom plejehjem har særlige behov for tilgængelige arealer og niveaufri planer inde i bygningen, tillader lokalplanen terrænregulering op til +/- 2 meter, dog under forudsætning af, at hældninger ikke overstiger 1:10 eller 1:5 på kortere strækninger med beplantning. Lokalplanforslaget er vedlagt som bilag 3.

Støj

For at parkeringsanlægget ikke skal medføre støj, udover Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser ved naboejendomme, er adgangsvej og parkeringsanlæg placeret på den sydlige del af grunden. Delområde 2 sikrer parkeringsanlæggets placering, som også er i overensstemmelse med borgernes ønsker fra for-offentlighedsfasen.

Der skal foretages støjdæmpning af et korntøringsanlæg på Låsbyvej 58, som ligger uden for lokalplanens afgrænsning. Ejeren af Låsbyvej 58 og friplejehjemmets bestyrelse har indgået en privat aftale om støjdæmpning af anlægget, så Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser overholdes. Det er i lokalplanen en forudsætning for ibrugtagningstilladelse, at støjdæmpningen er udført.

Regnvandshåndtering

I vinteren 2023/2024 blev Hårby ramt af en 100 års regnhændelse, som viste, at der ikke er ledig kapacitet i Skanderborg Forsynings ledningsnet til regnvand, og at der derfor bør udarbejdes en helhedsløsning for afvanding af Hårby. Det vides endnu ikke, hvornår en helhedsløsning kan tilvejebringes. Geotekniske undersøgelser har vist, at området ikke er egnet til nedsivning.

Lokalplanen indeholder derfor en løsning, hvor regnvand svarende til T5 ledes til et regnvandsbassin indenfor friplejehjemmets areal, som forsinker udledning til Skanderborg Forsynings regnvandsledninger.

Ekstremregn, svarende til 100 års-hændelser, tilbageholdes på grunden ved hjælp af regnvandslavninger/grøftebassiner svarende til den øgede afstrømning, befæstelse på grunden medfører.

Forhold til kapacitetsberegner

Friplejehjem indgår ikke i Skanderborg Kommunes kapacitetsprognoser, eftersom de i princippet kan modtage borgere fra hele landet. Friplejehjem etableret indenfor kommunegrænsen forventes dog at ville modtage en andel af kommunes borgere, hvorfor de anses som et supplement til det offentlige tilbud.

Miljøscreening

Der er med henvisning til Lov om miljøvurdering af planer og programmer blevet foretaget en miljøscreening. Miljøscreeningen har ikke medført krav om udarbejdelse af en egentlig miljøvurdering. Miljøscreeningen indgår som bilag i lokalplanforslaget.

Økonomi

Projektet forventes ikke at medføre offentlige udgifter, såfremt det realiseres som foreslået i lokalplanen.

Klima

Generelt vurderes det, at byudvikling overordnet vil medføre negativ klimapåvirkning. Projektet indeholdt i lokalplanen indeholder ikke bestemmelser, der minimerer ressourceforbrug eller klimabelastning.

Lokalplanen indeholder bestemmelser, der sikrer biodiversitetsfremmende beplantning indenfor arealet.

Dialog og høring

Det er administrationens vurdering, at høringsfristen for kommuneplantillægget og lokalplanen skal sættes til 6 uger, da der er tale om et større arealudlæg i forhold til Hårbys størrelse, og at der både udlægges en ny kommuneplanramme samtidig med, at en eksisterende kommuneplanramme tilrettes.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslag til Kommuneplantillæg 21-27 og Lokalplan 1204 - "Friplejehjem i Hårby" sendes i offentlig høring i 6 uger.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og til Byrådet.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Claus Leick kunne af principielle grunde ikke støtte indstillingen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1: Ændring af eksisterende kommuneplanramme og oprettelse af en ny

Bilag 2: KPT 21-27 forslag 13. november 2024

Bilag 3: LP1204 forslag 13. november 2024

Punkt 67: Ophævelse af lokalplan 5.GR1-0306 - Golf- og konferenceanlæg på Wedelslund Gods

01.02.05-P16-20-24

Resumé

Byrådet skal tage stilling til, om vedlagte forslag om ophævelse af Lokalplan 5.GR1-0306 - Golf- og konferenceanlæg på Wedelslund Gods skal sendes i høring ved ejere inden for lokalplanområdet.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget besluttede på mødet den 5. november 2024 (pkt. 48) at igangsætte aflysning af Lokalplan 5.GR1-0306 - Golf- og konferenceanlæg på Wedelslund Gods i sin helhed. Aflysningen sker på baggrund af ønske fra ejendommens ejere.

Lokalplanområdet ligger imellem Langelinie mod nord og Lyngbygård Å mod syd. Mod vest afgrænset af bl.a. Nedreskov og mod øst afgrænset af bl.a. Hestehave og Mølleskov.

[Link til Google Maps](#)

[Link til kort.skanderborg.dk](#)

Lokalplan 5.GR1-0306, samt et tilhørende kommuneplantillæg blev vedtaget i 2006 på baggrund af en konkret ansøgning om et golfcenter. Ejendommens ejer ønsker ikke at realisere lokalplanens muligheder, da tiden har ændret forudsætningerne for dette. Lokalplanen er dermed uaktuel og har mistet sin betydning.

Lokalplanområdet ligger i landzone, og med aflysning af planen vil området blive administreret efter planlovens landzonebestemmelser. Området anvendes p.t. til landbrug, herunder grønne engarealer og skovarealer.

Området er omfattet af Kommuneplanramme LB.29.R.01. I forbindelse med den aktuelle revision af kommuneplanen, vil rammen blive foreslået udtaget af planlægningen.

Miljøscreening

Der er med henvisning til Lov om miljøvurdering af planer og programmer blevet foretaget en miljøscreening. Miljøscreeningen har ikke medført krav om udarbejdelse af en egentlig miljøvurdering. Miljøscreeningen indgår som bilag i forslaget til ophævelsen.

Delegation af kompetence

Jævnfør den politiske kompetenceplan er administrationen bemyndiget til at godkende hel eller delvis ophævelse af lokalplan, hvor der ikke har været væsentlige indsigelser i høringsperioden.

Dialog og høring

Beslutning om at ophæve lokalplaner efter planlovens § 33, stk. 1, nr. 1, kan først træffes efter forudgående høring af ejerne med en høringsfrist på mindst 4 uger.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslaget om ophævelse af Lokalplan 5.GR1-0306 - Golf- og konferenceanlæg på Wedelslund Gods sendes i 4 ugers høring ved berørte ejere.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

kortbilag dagsordenspunkt

Forslag til ophævelse af lokalplan 5.GR1-0306 - Golf- og konferenceanlæg på Wedelslund Gods

Lokalplan 5.GR1-0306 for et Golf- og konferenceanlæg på Wedelslund Gods

Screening for miljøvurdering af ophævelse af lokalplan 5.GR1-0306

Punkt 68: Etablering af ladestandere til kommunale elbiler

00.17.15-G01-4-23

Resumé

Klima-, Miljø- og Planudvalget skal tage stilling til en faseopdeling i forhold til etablering af ladestandere.

Sagsfremstilling

Baggrund

Klima-, Plan- og Miljøudvalget besluttede i februar 2024 at prioritere 4,9 mio. kr. inden for klimaplanen til etablering af ladestandere til personbiler, samt en analyse af omstillingspotentialet for varevogne og større køretøjer (tiltag 6.1 i klimaplanen). Målet er, at den kommunale bilpark skal være fossilfri. Omstillingen af personbiler forventes at reducere udledningen fra kommunale biler med 198 ton CO₂ per år (svarende til 5 % af kommunens årlige udledning i 2021). Umiddelbart var det forventningen, at kommunens fossildrevne personbiler skulle udfases i løbet af 2024 og 2025, hvilket både forudsætter udskiftning af biler samt etablering af ladestandere til kommunens bilpark.

Indkøb af biler til Skanderborg Kommune er hidtil delvist sket på decentralt niveau, hvor de enkelte kontraktholdere har anskaffet de biler, der var nødvendige. Der foreligger derfor ikke en samlet opgørelse over kommunens biler. Det fremgår imidlertid af kommunens forsikringsoplysninger, at kommunen pr. maj 2024 havde 274 biler, hvoraf 44 var elbiler. Entreprenøraftdelingen kører et selvstændigt forløb omkring udskiftning af biler og etablering af ladestandere. I forlængelse heraf forventes der behov for etablering af ladestandere til 190 biler i ladestanderprojektet under Anlæg og Ejendomme.

Det kan i øvrigt oplyses, at Skanderborg Kommune tidligere har etableret 16 ladere ved Fælleden og 18 ladere ved Fællesskabets Hus i Ry. Dette har samlet kostet ca. 1,5 mio. kr.

Status og aktuelle problemstillinger

Siden februar 2024 har Anlæg og Ejendomme arbejdet med forberedelse vedrørende opsætning af ladestandere mhp. at understøtte udskiftning af bilparken. Opgaven er kompleks, da der er flere opmærksomhedspunkter:

- I udgangspunktet bør opsætningen af ladestandere ske i takt med udløb af leasing-aftalerne på de kommunale (benzindrevne) personbiler, da der er væsentlige omkostninger ved at udtræde af aftalerne før tid.
- Skanderborg Kommune har mange biler med base på ikke-kommunal jord. Det er f.eks. tilfældet ved en del plejecentre, hvor arealerne ejes af boligforeninger. I den forbindelse skal der indgås skriftlig aftale mellem kommune og boligforening om, at Skanderborg Kommune har brugsret til ladestandere (og parkeringsarealer) i en længere årrække.
- Etablerede ladestandere er ikke nemme at flytte. Det vil sige, at ladestanderen i sig selv kan naturligvis flyttes, men de elledninger m.v., som er etableret under jord- og asfaltarealer samt køb af ampere, kan ikke flyttes. Sidstnævnte udgør ofte en stor del af investeringen. Derfor er det vigtigt, at opsætning af ladestandere sker på placeringer, som kommunen forventer at bruge mange år fremover. I praksis er der nogle adresser, der aktuelt er omfattet af udviklingsplaner, som kan medføre flytning af kommunale enheder.
- I forhold til varevogne og minibusser er udskiftning til elbiler præget af, at eldrevne varevogne og busser fortsat er væsentligt dyrere end benzindrevne. Ved etablering af ladestandere på de forskellige lokaliteter vil det dog give mening også at forberede udskiftningen af varevogne og minibusser, selvom udskiftning af køretøjer evt. først kan ske nogle år senere.
- Prioriteringen af 4,9 mio. kr. byggede på en rapport fra Rambøll i 2022. Her blev omkostningerne til 94 personbiler på el på 14 lokationer med fokus på Sundhed og Omsorg beregnet. Det vil imidlertid være hensigtsmæssigt at forberedelse og opsætning af ladestandere sker med fokus på alle kommunens biler i en samlet proces, fremfor alene med fokus på bilerne under Sundhed og Omsorg. Det skyldes bl.a. at det på den enkelte adresse vil være mest hensigtsmæssigt at etablere eller forberede ladestandere til alle kommende elkøretøjer i én anlægsproces fremfor blot de biler, der var omfattet af Rambøll-rapporten. Med det udgangspunkt er der som tidligere nævnt behov for at etablere ladestandere til udskiftning af ca. 190 biler.
- Det skal i øvrigt bemærkes, at kommunen i henhold til ladestanderbekendtgørelsen skal etablere offentlige ladestandere ved en række parkeringspladser. Ladestanderbekendtgørelsen fastsætter hvor mange ladestandere, der skal være til offentligt brug (herunder lademulighed for medarbejdere) på et offentligt P-areal. Disse kan ikke drives af kommunen og er derfor udbudt til eksterne aktører. Opgaven i forlængelse af ladestanderbekendtgørelsen indgår ikke i det foreliggende ladestanderprojekt. Her er fokus alene på etablering af ladere til den kommunale bilflåde.

Ved nogle projekter skal der både etableres offentlige og kommunale ladestandere. Det gælder f.eks. ved de kommende anlægsprojekter vedr. nye plejecentre. Generelt skal der indregnes anlægsmidler til ladestandere for kommunale køretøjer ved fremtidige byggeprojekter.

Køreplan

Der er prioriteret 4,9 mio. kr. til etablering af ladestandere. På baggrund af prisoverslag forventer Anlæg og Ejendomme samlede udgifter på ca. 10,3 mio. kr., hvis der skal etableres ladestandere til hele den kommunale bilflåde. Det skyldes, at den kommunale bilpark er væsentlig større end den del af bilparken, som Rambøll medtog i deres rapport. I forlængelse heraf foreslår Anlæg og Ejendomme en faseopdelt køreplan:

Fase 1: Etablering af så mange ladestandere som muligt inden for den afsatte ramme på 4,9 mio. kr.

Fase 2: Etablering af resterende ladestandere. Fase 2 forudsætter politisk beslutning om ekstra bevilling. Anlæg og ejendomme vil udarbejde forslag til forandringsforslag til Budget 2027-30. Det skal bemærkes, at opsætning af ladestandere kan skaleres, således at der f.eks. ikke opsættes ladestandere til alle kommunens biler.

Udvælgelse af hvilke projekter, der skal gennemføres i fase 1, foreslås gennemført med følgende kriterier:

- Antal af biler på den enkelte adresse. Det prioriteres at etablere ladestandere de steder, hvor kommunen har mange biler.
- Kobling til plan for udskiftning af benzinbiler til elbiler. Det prioriteres at etablere ladestandere på adresser, hvor leasingperioden for nuværende benzinbiler udløber.
- Forventninger til fremtidig anvendelse af adresse. Det prioriteres at etablere ladestandere på adresser, hvor kommunen forventer at have aktiviteter mange år ud i fremtiden. For nogle adresser er der aktuelle overvejelser om flytning – her skubbes etablering af ladestandere til senere.

Med ovenstående udgangspunkt forventer Anlæg og Ejendomme, at der i fase 1 kan etableres ladestandere ved følgende adresser;

Adresse	Antal ladepunkter	Pris, inkl. rådgiver og uforudsete omkostninger
Plejecenter Kildegården, Kildevej 10	19	957.000
Hjemmeplejen, P.B. Lundsvej 1B	11	543.000
Sølund, p-plads v. boenhed 20	10	638.000
Sølund, p-plads v. køkken, teknisk service samt madudbringning	19	1.532.000
Lokalcenter Præstehaven, Vestervej 3	15	830.000
Fase 1 - i alt:	74	4.500.000

Anlæg og Ejendomme forventer, at fase 1 kan gennemføres i løbet af 2025-2026, startende med etablering af ladestandere til 15 nye elbiler, der forventes anskaffet i maj-juni 2025. Det vil ikke være hensigtsmæssigt med en fremskyndelse, da udskiftning af biler i store træk bør følge udløb af de fastlagte leasingperioder for benzinbiler. Resultatet af kommende udbud på etablering og drift af ladestandere kan medføre justeringer af planen. Det samme kan konkrete forhold på de enkelte adresser.

Generelt gennemføres etablering af ladestandere i dialog med de kommunale parter, der har base på de enkelte lokationer mhp. at finde den bedste placering for ladestandere hvert sted.

Det skal desuden oplyses, at overgangen fra fossilbiler til elbiler vil kræve fleksibilitet i flere sammenhænge:

- Opsætning af ladestandere må ske før udskiftning af biler, da elbiler kun kan bruges, hvis der er tilgængelige ladestandere. Der vil derfor opstå overgangsperioder, hvor benzinbiler holder ved ladestandere, da det næppe vil være muligt at ibrugtagning af elbiler og ladestandere sker på samme dato

- Det kan evt. blive nødvendigt at leje fossilbiler i en kortere overgangsperiode. Det vil i givet fald ske mhp. at undgå indgåelse af nye flerårige leasingaftaler af fossilbiler
- Det vil blive relevant at arbejde med rotering af el- og benzinbiler, så sidstnævnte flyttes til adresser, hvor der endnu ikke er etableret ladestandere. Kontraktholdere må derfor acceptere, at deres enheder ikke nødvendigvis har brugsret til den bilpark, de selv har anskaffet.

Økonomi

Antallet af kommunale biler, der skal skiftes til elbiler i løbet af de kommende år, er større end beskrevet i tidligere analyse fra Rambøll. Der er afsat 4,9 mio. kr. til etablering af ladestandere. På baggrund af prisoverslag forventer Anlæg og Ejendomme samlede udgifter på ca. 10,3 mio. kr., hvis der skal etableres ladestandere til hele den kommunale bilflåde.

I forlængelse heraf foreslår Anlæg og Ejendomme en faseopdelt køreplan:

Fase 1 (2025-2026): Etablering af ladestandere inden for den prioriterede ramme på 4,9 mio. kr. Fase 1 kan udvides med flere adresser, hvis udvalget godkender administrationens forslag om at anvende yderligere 1,1 mio. kr. til opsætning af ladestandere i forbindelse med omprioritering af uforbrugte klimamidler.

Fase 2 (2027 og frem): Etablering af resterende ladestandere, afhængig af politisk prioritering i B2027-30.

Fase 2 igangsættes alene, hvis der træffes politisk beslutning om at afsætte den nødvendige bevilling.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at faseopdelingen for etablering af ladestandere til kommunale biler godkendes
- at administrationen bemyndiges til at foretage mindre justeringer på fordelingen mellem fase 1 og 2, hvis udbudsresultater eller andet gør det hensigtsmæssigt
- at fase 1 udvides med flere adresser, hvis Klima-, Miljø- og Planudvalget beslutter at overføre yderligere 1,1 mio. kr. til landestanderprojektet i forbindelse med omprioritering af uforbrugte klimamidler.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at godkende faseopdelingen for etablering af ladestandere til kommunale biler
- at administrationen bemyndiges til at foretage mindre justeringer på fordelingen mellem fase 1 og 2, hvis udbudsresultater eller andet gør det hensigtsmæssigt
- at fase 1 udvides med flere adresser, jf. beslutningen i pkt. 78 på herværende dagsorden, hvor der overføres yderligere 1,1 mio. kr. til landestanderprojektet i forbindelse med omprioritering af uforbrugte klimamidler.

Punkt 69: Fællesskabspuljen efterår 2024

00.06.00-G01-4-19

Resumé

Med denne sag orienteres om administrationens forslag til tildeling af midler til projekter, der er søgt midler til fra Fællesskabspuljens ansøgningsrunde i efteråret 2024.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog den 29. maj 2019 følgende formål, kriterier og vurderingsparametre for ansøgninger til Fællesskabspuljen:

Formål

Der uddeles penge til fysiske projekter, som øger muligheden for at opholde sig i og benytte naturen eller fællesarealer i lokalsamfund i Skanderborg Kommune samt projekter, der styrker det lokale fællesskab og ligger indenfor FN's verdensmål.

Kriterier for tildeling af støtte

- Projektet er offentligt tilgængeligt. Puljen giver max 50 % tilskud til et projekt - dvs. at ansøger selv skal finde resten (krone til krone-princippet).
- Egen arbejdskraft kan indgå i beregningen.
- Den tildelte støtte bortfalder, hvis ikke den er brugt senest ét år efter, at den er tildelt. Bevillingsperioden kan dog eventuelt forlænges efter begrundet ansøgning.
- Puljen kan ikke søges af Skanderborg Kommunes kontraktholdere, fagsekretariater og stabe. Puljen kan kun søges til projekter i kommunens centerbyer: Skanderborg, Galten-Skovby, Hørning, Ry og Låsby.
- Projekter uden for disse byer henvises til Landsbypuljen i Skanderborg Kommune.
- Ansøgere fra folkeoplysende foreninger henvises til Folkeoplysningsudvalget. Ansøgere til større idrætsanlæg henvises ligeledes til Folkeoplysningsudvalget.
- Et projekt kan kun modtage støtte fra Fællesskabspuljen én gang. Et forprojekt har dog mulighed for at ansøge igen, når det overgår til selve projektfasen.
- Puljen støtter kun nye projekter. Der ydes ikke støtte til arrangementer, renoveringsprojekter eller vedligeholdelse.

Vurdering af projekterne

Ansøgningerne vurderes individuelt og tildeles støtte ud fra en helhedsvurdering af:

- Projektets realiserbarhed
- Formål
- Målgrupper og hvor mange potentielle brugere, der forventes at komme til gode
- Den geografiske spredning for kommunen
- Brandingværdi for Skanderborg Kommune.

Midlerne, i størrelsesordenen 1,5 mio. kr. pr. år, uddeles to gange årligt, med ansøgningsfrist henholdsvis medio april og oktober.

Der orienteres på mødet om ansøgninger og forventede tildelinger.

Revision af puljer

I forbindelse med budget for 2025 har Byrådet besluttet, at ”Kulturpuljen, landdistriktpuljen og fællesskabspuljen skal samles til to puljer, som kan understøtte kulturelle initiativer og lokale udviklingsprojekter i hele kommunen. Den nærmere udformning heraf og kriterier for fordeling af midler m.v. skal fastlægges i dialog med de relevante parter og politiske udvalg.

Da Byrådet først skal beslutte den konkrete udformning af den reviderede puljemodel i 2025, forventer administrationen at der vil være én tildeling mere i Fællesskabspuljen, i foråret 2025. Det beløb, der kan søges om, vil dog være reduceret på grund af besparelsen på 400.000 kr., der også blev vedtaget i Budget 2025.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 70: Årsplanlægning for 2025

00.01.00-A00-86-24

Resumé

Med denne sag fremlægges et oplæg til årsplan 2025 for Klima-, Miljø- og Planudvalget til drøftelse. Sagen blev drøftet på udvalgets møde i november.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget lægger en (dynamisk) plan for udvalgets arbejde i 2024. Første forslag til årsplan er vedlagt som bilag.

Årsplanen har til formål at tilgodese de politiske ønsker, der er til, hvilke temaer og sager, der skal behandles i udvalget. Udvalget er politikformulerende og politikkontrollerende for følgende politikområder jf. Styrelsesvedtægten:

4. Klima og energi

Forsyning (myndighed/planlægning)
Renovation – herunder bortskaffelse af olie og kemikalieaffald
Strategisk energiplanlægning
Klimaplanlægning
CO2-regnskab

5. Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner

Lokalplanlægning efter Økonomiudvalgets retningslinjer og erklæringer afgivet i henhold til §15 i Skanderborg Kommunes styrelsesvedtægt

9. Natur og miljø

Naturfremme og -beskyttelse
Miljøbeskyttelse
Vandløb
Grønne områder

10. Veje og trafik

Veje
Kollektiv trafik – herunder hyre-, rute- og fragtbilkørsel
Trafiksikkerhed.

Emner/ bestillinger på tidligere udvalgmøder

En opsamling fra tidligere om hvilke temaer, der ønskes drøftet i Klima-, Miljø- og Planudvalget:

- Drøftelse af det ønskede faglige kvalitetsniveau, når der skal etableres infrastrukturanlæg, jf. pkt. 77, den 31. maj 2023 Byrådet.
- Årlig politikkontrol af klimapolitik med fokus på hvilke virkemidler, herunder boligstørrelse, der gennem dialog med udviklere, er taget i brug for at reducere CO2-aftrykket fra boligbyggeri i det forgangne år.
- At der foretages nye trafikmålinger efter ibrugtagning af børnehaven Horsegården, jf. pkt. 100.
- Politikkontrol på sikre skoleveje.
- Politikkontrol på asfaltaftale.
- Fællesmøder med Skanderborg Forsyning.
- Dialogmøde med Grønt Råd
- Trafikstyrelsens tilsagn om 50 % medfinansiering til begge de ansøgte cykelsti-projekter, hvor Byrådet har afsat penge til ét af projekterne. Der fremlægges sag til beslutning på et kommende møde.

Emner fra budgetforliget for 2025-28

Med budgetforliget/budget 2025-28 har Byrådet vedtaget følgende fra "spor" og forandringer, der hører under Klima-, Miljø- og Planudvalgets område - i overskrifter:

- Grøn omstilling
- Handleplan for udmøntning af den grønne trepartsaftale
- Revision af vandløbsregulativer
- Forhøjelse af brugerbetaling på Skimminghøj kanolejrplads
- Frivillig betaling for autocamperovernatning ved Knudsø
- Halvering af midler til kondemneringssager
- Reduktion af pleje af grønne arealer
- Reduktion af udgifter til drift og reparation af vejbelysning
- Strategi for autocampere
- Kollektiv trafikbetjening af FLOK – omlægning af bybussen i Skanderborg
- Administrative ressourcer til den videre planlægning af vedvarende energianlæg
- Styrket biodiversitet med fokus på benyttelse
- Sikre veje i hele kommunen.

Ud over ovenstående bedes udvalget tage stilling til, hvilken politikkontrol, der ønskes i løbet af året, og administrationen vil foreslå supplerende emner til årsplanen.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Klima-, Miljø- og Planudvalget den 5. november 2024:

Klima-, Miljø- og Planudvalget drøftede emner til årsplanlægningen for 2025.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at det drøftes, hvilke spor, forandringer og anlægsprojekter fra budgettet, som udvalget ønsker særskilt på dagsordenen, ud over opfølgningen ved budgetopfølgninger
- at emner til årsplanen drøftes indledningsvis med henblik på fastlæggelse af en dynamisk årsplan på næste møde.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at godkende årsplanen 2025 som et dynamisk dokument, med enkelte tilføjelser.

Bilag

Udkast til Årsplan 2025 Klima-, Miljø- og Planudvalget

Punkt 71: Varmeprojekt for ny varmecentral på Inge Lehmanns Vej med varmepumpe og elkedel

13.03.18-P20-2-24

Resumé

Skanderborg-Hørning Fjernvarme har indsendt et projektforslag for etablering af ny varmecentral på Inge Lehmanns Vej i Hørning med varmepumpe og elkedel. Projektet skal principgodkendes og sendes i høring.

Sagsfremstilling

Skanderborg-Hørning Fjernvarme har indsendt et projektforslag efter varmforsyningsloven for:

- Etablering af ny varmecentral på Inge Lehmanns Vej 8 i Hørning med en eldrevet luft-vand varmepumpe på ca. 6 MW (ved -1°C udetemperatur) og en elkedel på ca. 15 MW.
- Afvikling af de oliefyrede kedler på spids- og reservelastcentralen på Toftevej 24A i Hørning. Centralen skal fortsat anvendes som pumpestation til varmedistribution i Hørning.

Projektet er med som bilag. Det samme er kort over de to områder i Hørning.

I dag forsynes Hørning med fjernvarme fra Varmeplan Aarhus (Kredsløb).

I 2023 godkendte Skanderborg Kommune projektforslaget ”Forbindelse til Hørning, overskudsvarme og forsyning af Agerbakken og Agerskovvej”, rev. august 2023. Projektet blev behandlet som punkt 137 på Klima-, Miljø- og Planudvalget den 3. oktober 2023. Forbindelsen er etableret, og Skanderborg-Hørning Fjernvarme har indgået en aftale med Kredsløb om en årlig leverance på 65.000 MWh fjernvarme via veksleren til Hørning frem til og med 2028. Fra og med 2029 skal aftale om mængder og de nærmere vilkår for udveksling af varme mellem Skanderborg-Hørning Fjernvarme og Kredsløb forhandles kommercielt.

Forbindelsen fra Varmeplan Aarhus' (VPA) transmissionsledning til Hørning vil fortsat give mulighed for aftag af varme fra Kredsløb via veksleren til Hørning og Stilling, og ligeledes kan forbindelsen fra VPA transmissionsledningen til vekslerstationen i Stilling fortsat anvendes til udveksling af varme med Kredsløb. Disse forbindelser bidrager til forsynings sikkerheden og giver mulighed for udveksling af miljøvenlig og økonomisk fordelagtig varme.

Projektet er i overensstemmelse med Skanderborg Kommunes Strategiske Varmeplan i forhold til at fremme brændselsfri varmeproduktion og at binde fjernvarmeområder sammen. Den nye central på Inge Lehmanns Vej i Stilling gør det muligt at nedlægge de to oliefyrede kedler på Toftevej-centralen uden at reducere den nuværende produktionskapacitet.

Projektet bliver sideløbende vurderet i forhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Dinel er netselskab i området, og der foregår en dialog om levering af elforsyning til centralen.

Investeringen vil være ca. 103 mio. kr., heraf 22,5 mio. kr. i tilslutningsbidrag til Dinel.

Samfundsøkonomi, selskabs- og brugerøkonomi

I varmeprojekter skal der sammenlignes med relevante alternativer. I dette tilfælde er :

- Projekt med fjernvarmeproduktion inklusive eldrevet luft-vand varmepumpe og elkedel på Inge Lehmanns Vej suppleret med spidslastvarme fra Kredsløb sammenlignet med
- Referencen med eksisterende anlæg suppleret med spidslastvarme fra Kredsløb.

Projektforslaget viser en samfundsøkonomisk besparelse på 54,2 mio. kr. i forhold til referencen. Dermed kan projektet godkendes ifølge varmforsyningsloven. De samfundsøkonomiske følsomhedsberegninger viser en god robusthed i projektet i forhold til referencen; det vil sige projektet er bedre end referencen, selvom forskellige beregningsparametre ændres.

Beregning af likviditetsvirkning for selskabet viser en besparelse over betragtningsperioden på ca. 4,5 mio. kr. i første år til ca. 10,5 mio. kr. i det 20. år.

En årlig besparelse op 10,5 mio. kr. vil give en årlig besparelse for et gennemsnitligt hus i hele Skanderborg-Hørning Fjernvarmes forsyningsområde på ca. 525 kr. inkl. moms.

Ifølge projektet er Kredsløb orienteret og har haft lejlighed til at kommentere resultaterne inden fremsendelse til kommunen.

Økonomi

Projektet resulterer i en reduceret CO₂-emission i forhold til Referencen på 2.643 ton over 20 år. Det skyldes, at varmepumpe og elkedel fortrænger produktion på oliekedler ved spidslastvarme fra Kredsløb. Den resterende CO₂-emission kommer fra el-forbrug til varmepumper og elkedler, idet de samfundsøkonomiske forudsætninger indeholder lidt fossil elproduktion i den 20-årige betragtningsperiode.

Med Klimarådets vurdering af prisen for CO₂-udledning på 1.500 kr. pr. ton svarer ovenstående til en besparelse på ca. 3,9 mio. kr. over 20 år.

Dertil kommer en reduktion i forbruget af flis på ca. 15 % og træpiller på ca. 30 % på Skanderborg-Hørning Fjernvarmes anlæg på Danmarksvej i Skanderborg, hvilket understøtter Skanderborg Kommunes mål i kommunens Strategiske Varmeplan om udfasning af afbrænding af biomasse.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at varmeprojektet offentliggøres på kommunens hjemmeside og sendes i 2 ugers offentlig høring hos berørte parter med henblik på efterfølgende administrativ godkendelse efter varmforsyningsloven under forudsætning af, at der ikke kommer væsentlige høringssvar, og at miljøvurderingen samtidig ikke giver anledning til væsentlige ændringer af projektet.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at varmeprojektet offentliggøres på kommunens hjemmeside og sendes i 2 ugers offentlig høring hos berørte parter med henblik på efterfølgende administrativ godkendelse efter varmforsyningsloven under forudsætning af, at der ikke kommer væsentlige høringssvar, og at miljøvurderingen samtidig ikke giver anledning til væsentlige ændringer af projektet.

Bilag

VS Projektforslag for ny Varmecentral på Inge Lehmannsvej

Kort ny varmecentral på Inge Lehmanns Vej 8 og placering af pumpestation på Toftevej 24A i Hørning

Punkt 72: Godkendelse af affaldsregulativer

07.00.03-A00-1-24

Resumé

Byrådet besluttede den 25. september 2024 at udsende reviderede affaldsregulativer i høring, og skal nu tage endelig stilling til dem.

Sagsfremstilling

Der er i høringsperioden ikke indkommet høringssvar vedrørende affaldsregulativerne.

Der er i høringsperioden indkommet et høringssvar vedrørende kommunal snerydning på villaveje. Kvaliteten/omfanget af kommunal snerydning reguleres i Vinter- og renholdelsesregulativet og ikke i affaldsregulativerne.

Der er i den endelige udgave af affaldsregulativerne foretaget en redaktionel rettelse i bilag 6. Der står følgende i høringssudgaven: "Er der tale om længerevarende afbrydelse af indsamlingen, **vil** der blive oprette nødberedskab på genbrugspladserne". Det er blevet rettet til "... **kan** der oprettes nødberedskab ...".

Formålet med ændringen er at undgå, at der opstår en forventning fra borgerne om, at der oprettes nødberedskab i enhver situation. Det er Renosyd, der beslutter/vurderer, hvornår der er tale om en længerevarende afbrydelse, og hvornår der er behov for nødberedskab.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at de reviderede affaldsregulativer godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Høringssvar vedrørende snerydning.

Skanderborg Kommune - Erhvervsregulativ - til endelig godkendelse i byråd

Skanderborg Kommune - Husholdningsregulativ til endelig godkendelse i byråd

Punkt 73: Politikontrol på asfaltkontrakter

05.00.00-G01-43-24

Resumé

Klima-, Miljø- og Planudvalget orienteres om nuværende asfaltkontrakter til drift og vedligeholdelse af veje og stier, som led i opstarten på en række drøftelser af asfaltarbejder.

Sagsfremstilling

På mødet orienteres Klima-, Miljø- og Planudvalget om formål, indhold og kontraktløbetid for de asfaltkontrakter, som Skanderborg Kommune har med ekstern leverandør:

- Funktionskontrakt for veje og stier udenfor byer
- Rameaftale for veje og stier indenfor byer.

Orienteringen skal ses som første del i en række orienteringer, hvor Klima-, Miljø- og Planudvalget indføres i de nuværende kontraktforhold og samtidig drøfter hvilket niveau og aftaleform, der ønskes for fremtidige asfaltkontrakter, når disse skal genforhandles.

På mødet vil administrationen gennemgå hovedpunkterne i de nuværende kontrakter.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 74: Cykelspor

05.04.00-G01-3-24

Resumé

Med dette punkt skal Klima-, Miljø- og Planudvalget drøfte, hvordan midlerne til cykelspor skal udmøntes i fremtiden.

Sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelsen af Budgetaftalen 2025 - 2026 har Byrådet afsat en årlig bevilling på 0,5 mio. kr. til cykelspor i årene 2025-2028. Udvalgsformand Claus Leick har anmodet om at få et punkt på Klima-, Miljø- og Planudvalgets dagsorden, hvor udvalget skal drøfte, hvordan disse midler skal udmøntes i perioden.

På Klima-, Miljø- og Planudvalget den 7. maj 2024 skitserede administrationen en model til, hvordan puljen kunne udmøntes. Administrationen foreslår følgende model:

På kommunens hjemmeside oprettes en side omhandlende cykelspor, hvor der indledningsvis kommer en beskrivelse af, hvad dette er, og hvilke muligheder borgerne har.

For at hjælpe lokalsamfundene kan der findes skabeloner til projektbeskrivelse, lodsejeraftaler og budget på hjemmesiden.

På hjemmesiden vil ansøgningsformularen også kunne findes. Dette forventes at kunne være klar i løbet af januar 2025. I februar 2025 afholdes informationsmøde med landsbyfællesskabet, for at udbrede kendskabet til denne nye mulighed.

Da det er svært at vurdere interessen for denne pulje, foreslår administrationen, at der ved første udmøntning arbejdes med en ansøgningsfrist tirsdag den 20 maj 2025. Hvis der er mange ansøgere, vil de blive vægtet efter, hvor mange meter cykelspor der vil blive anlagt i forhold budgetoverslaget. Hvis der ikke ansøges om det fulde beløb i puljen, foreslår administrationen, at puljemidlerne udmøntes løbende, efterhånden som ansøgningerne indkommer.

Vedlagt som bilag er prioriteringslisten (bilag 1) og kort over projekternes placering (bilag 2).

Økonomi

I årene 2025-2028 er årligt en pulje på 500.000 kr.

Dialog og høring

Administrationen planlægger at afholde informationsmøde med landsbyfællesskabet om denne nye mulighed.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at proceduren for udmøntning af puljemidler drøftes.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget drøftede proceduren for udmøntning af puljemidler.

Bilag

Prioriteringslisten

Oversigtskort

Punkt 75: Opfølgning på fællesmøde og på foretræde

00.01.00-A00-99-24

Resumé

Med punktet følger Klima-, Miljø- og Planudvalget op på fællesmøde med Økonomi- og Erhvervsudvalget om klimatilpasning og på foretræde fra repræsentanter fra Mossø Lodsejerforening og Grundejerforeningen Alken Enge.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget samler under dette punkt op på

- fællesmødet den 20. november 2024 med Økonomi- og Erhvervsudvalget om "Klimatilpasning: Handlemuligheder ved fremtidige klimahændelser med vand"
- repræsentanter fra Mossø Lodsejerforening og Grundejerforeningen Alken Enges foretræde for Klima-, Miljø- og Planudvalget i november.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at det drøftes, om fællesmødet og foretrædet giver anledning til yderligere afklaring/tiltag eller politikkontrol.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

Vedr. Alken-foretrædet:

- at der afklares på konkrete spørgsmål rejst på foretrædet, herunder om man kan opnå kommunegaranti til etablering af dige, og om mulighederne for at gennemstrømningen ved Ry Mølle kan øges i tilfælde af varsel om kraftig regn
- at bede om et nyt bud på effekten af at sænke vinter-flodemålet ved Ry Mølle i forbindelse med risiko for ekstrem høj vandstand
- at tage til efterretning, at den forventede statslige plan for "Himmelbjergsøerne" skal belyse årsag og konsekvenser ved ekstremhændelser, og hvilke tiltag, der kan iværksættes.

Vedr. opfølgning på fællesmødet om klimatilpasning

- at komme med et oplæg til, hvordan Beredskabsstyrelsens kurser/foredrag om at passe på eget hus kan udbydes lokalt
- at lightscreening af landsbyer (Scalgo) i forhold til klimapåvirkning stilles til rådighed for Landsbyfællesskabet i dialogen om problemer ved regnvandshændelser
- at der er obs på bred kommunikation til borgerne ved varsel om ekstremhændelser og grundejeres ansvar for egen grund/hus
- at belyse praksis om tilladelser til terrænregulering ved grundejeres ønsker om at etablere diger eller anden sikring af eget hus
- at spørgsmålet om grødeskæring tages op i Klima-, Miljø- og Planudvalget i forbindelse med revision af vandløbsregulativer i 2025.

Punkt 76: Klimaregnskab 2022 for hele Skanderborg Kommune

00.32.06-P05-3-24

Resumé

Klimaregnskab 2022 for Skanderborg Kommune som geografi foreligger nu. Det fremlægges til orientering.

Sagsfremstilling

For 10. gang siden 2007 har Planenergi udarbejdet CO2-regnskab for Skanderborg Kommune som geografi.

De første mange år omfattede regnskabet kun CO2-udledning fra energiforbrug og transport. For 2018 og 2022 er alle udledninger indenfor kommunen forsøgt taget med, herunder udledninger fra landbrug og arealanvendelse. Udledninger udenfor kommunen på grund af forbrug i Skanderborg Kommune (såkaldt scope 3) er ikke omfattet af regnskabet. Regnskabet har også beregnet en udledning for 1990 for det område, hvor den nuværende Skanderborg Kommune er, og hvor det ikke var muligt at trække de samme tal som i dag. Tallene for 1990 er vigtige, da Skanderborg Kommunes mål for reduktion i CO2-udledning i 2030 er et fald på 70 % i forhold til 1990. Samtlige kommuner i Danmark måler fra 1990 svarende til de nationale målinger og målsætninger.

Det bliver nok sidste gang, at Planenergi udarbejder CO2-regnskab for Skanderborg Kommune, da kommunen - ligesom de øvrige kommuner i landet - går over til at bruge det nationale CO2-regnskab, som også leverer tal for hver kommune.

I bilag er målsætninger fra Klimaplanen så vidt muligt sammenlignet med tal fra CO2-regnskabet.

Resultater

CO2-udledningen er faldet ca. 49 % fra 594.000 tons i 1990 til 300.000 tons i 2022. Det vil sige, at der mangler endnu 21 % - svarende til 127.000 tons - for at nå kommunens mål om 70 % fald i 2030.

Faldet i udledning er især sket indenfor energiområdet (el og varme), som er faldet fra godt 330.000 tons til knap 75.000 tons (fald på 77 %). Det skyldes især udfasning af kul i fjernvarmen, at elektricitet i nettet er blevet renere, og at mange har udskiftet oliefyr med mere bæredygtige alternativer. I 1990 var energiforbruget til private oliefyr på 864 TJ mod 61 TJ i 2022. Det svarer til et fald på 93 %. De samme tal for energi til private gasfyr er henholdsvis 31 TJ i 1990 og 137 TJ i 2022, hvilket vil sige en 4-dobling. Forøgelsen er primært sket i perioden op til 2007, hvor forbruget var på 133 TJ. Derefter har forbruget været ret konstant. Det gælder også på landsplan. I 2022 var der ca. 800 oliefyr og 2.500 naturgasfyr i kommunen.

CO2 fra planteavl er faldet ca. 33 % fra godt 47.000 tons i 1990 til godt 31.000 tons i 2022, mens dyrehold er faldet 9 % fra godt 41.000 tons til knap 38.000 tons.

Kun CO2-udledningen fra transport er steget. Den er steget med 31 % fra godt 113.000 tons i 1990 til næsten 149.000 tons i 2022. I samme periode er antallet af køretøjer i kommunen mere end fordoblet fra 18.906 til 40.865 køretøjer, heraf kører ca. 8 % på el.

Det betyder, at transporten i 2022 tegnede sig for ca. halvdelen (49 %) af CO2-udledningen i kommunen, mens udledninger fra energiforbrug og landbrug deler resten med henholdsvis 24 % og 23 %. Derudover er der ca. 4 % udledning fra "andet".

CO2-optag i skov måles mange steder i Danmark hvert år. Nogle år er gode, andre er knap så gode, og kan tilmed være negativ. Derfor kan CO2-udledning og CO2-optag i skov svinge meget fra år til år, selv uden skovrejsning. 2022 var et godt skov-år, så der var CO2-optaget i Skanderborg ca. 18.000 tons bedre end i 2018 med ca. samme skovareal. Der findes ikke tilsvarende tal for 1990.

Se mange flere resultater i bilag.

Hvordan ser det ud ift. målsætning i 2030?

Ift. målsætning om 70 % fald i 2030 ift. 1990 skal CO2-udledningen falde med godt 127.000 tons mere, så den kommer ned på godt 178.000 tons.

“El-import” tegnede sig i 2022 for 38.000 tons. Denne vil blive nul, hvis der kommer tilstrækkeligt mange solceller og vindmøller op til at dække forbruget.

Udfasning af olie og gasfyr og brugen af kul på Studstrupværket (fjernvarme fra Varmeplan Aarhus) vil tilsammen give 30.000 tons.

Flere el-biler forventes i klimaplanen at give et fald på ca. 42.000 tons i 2030. Det går indtil videre godt med at få flere el-biler.

Dermed resterer ca. 17.000 tons ift. mål i 2030. De skal findes hos industrien, hos landbruget, ved grøn omstilling af transporten og ved skovrejsning.

Fremtidige regnskaber

Det første udkast af Klimaregnskab 2022 for Skanderborg Kommune som geografi foreligger nu fra det nationale CO2-regnskab. Men det er endnu ikke klar til offentliggørelse, hvorfor en direkte sammenligning endnu ikke er mulig.

Administrationen gør opmærksom på, at det nationale regnskab på nogle punkter vil være væsentlig anderledes end regnskabet fra Planenergi. Der vil blive redegjort nærmere herfor, når det nye regnskab, og dermed de ændrede metoder, forelægges for Byrådet på et senere tidspunkt.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 5. november 2024, punkt 52:

Behandlingen af sagen blev udsat.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at regnskabet tages til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og til Byrådet.

Beslutning

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Klimaregnskab 2022 -præsentation til KMPU 03122024

Klimaregnskab 2022 pixi

Punkt 77: Klimapolitikken - politikkontrol

00.17.15-G01-4-23

Resumé

Der skal gennemføres politikkontrol af klimapolitikken.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte klimapolitik, klimaplan og tiltagskatalog på mødet den 22. juni 2023. Byrådet besluttede samtidig, at der årligt foretages politikkontrol af klimapolitikken, at politikken drøftes hvert andet år og revideres efter behov, samt at klimaplanen revideres hvert 4. år.

Budgetforlig og klima

Politikkontrollen er rykket fra april til december måned, således at det politisk er muligt at følge op på forandringer på klimaområdet, som måtte være vedtaget med budgettet for det kommende år.

For 2025 har Byrådet afsat ”1,0 mio. kr. årligt oveni i de midler, der tidligere er afsat (3,6 mio. kr. årligt). Det skal i første omgang sikre administrativ kraft til at realisere Byrådets ambitioner for opstilling af vedvarende energianlæg og andre tiltag, samtidig med at den grønne trepartsaftale kan udmøntes. Overskydende midler kan anvendes bredt til den grønne omstilling”. Administrationen er på nuværende tidspunkt ved at tilrettelægge anvendelsen af disse midler. Forligskredsen har endvidere besluttet, at den direkte borgerrettede klimaindsats reduceres med 0,4 stilling.

Klimahandling

Klimaindsatsen har det seneste år været præget af igangsættelse af en række af de klimatiltag, der bidrager væsentligt til 70 %-målsætningen (CO₂-reduktion set i forhold til 1990), og som peger frem mod klimaneutralitet i 2050. Dels indsatsen for styrket planlægning for vedvarende energianlæg, hvor der er udarbejdet tematillæg til kommuneplanen og indhentet interessetilkendegivelser på konkrete projekter fra 16 udviklere. Der er etableret yderligere 54 hektar skov i Anebjerg. Endelig er der opnået ekstern finansiering til to forprojekter om udtagning af 180 hektar lavbundsjord ved Vroldbækken og Lyngbygaard Å.

Det er alle tiltag med høj kompleksitet, der strækker sig over en længere årrække, og involverer en lang række både interne og eksterne aktører. Det er med andre ord tiltag, der skal bidrage via det lange, seje træk. Derfor er delresultaterne særligt fokuseret på proces og involvering, da disse elementer danner grundlaget for, at der kan hentes CO₂-reduktioner længere nede ad vejen.

Derudover er arbejdet med en trafikpolitik, herunder grøn mobilitet, sat i værk (tiltag 2.16), der er hentet 0,5 mio. kr. i ekstern finansiering til tværkommunalt projekt om klimavurderinger af vej- og stiprojekter (tiltag 2.15), og arbejdet med at udrulle ladestandere til kommunale biler er i gang (tiltag 6.1).

Samtidig er der tendenser og rammevilkår, der trækker i den modsatte retning. Eksempelvis er omstillingen af olie- og naturgasfyr og udrulningen af fjernvarme stort set gået stå, til trods for en fortsat indsats fra administrationens side (tiltag 1.6). Opbremsningen er sket som følge af faldende gaspriser og hermed manglende økonomisk incitament. Samtidig besværliggør lovgivningen etablering af solceller på kommunale ejendomme. Endelig betyder sundhedsreformen, at regionernes indsats og finansiering på klimaområdet bortfalder og ikke erstattes. Region Midt har ca. 20 medarbejdere beskæftiget med klima og grøn omstilling, har lagt et stort arbejde og mange ressourcer i at understøtte kommunerne, og medfinansierede blandt andet udviklingen af kommunernes klimaplaner og klimaregnskaber.

På klimatilpasningsområdet arbejdes der fortsat med kortlægning af muligheder for tiltag i områder med risiko for oversvømmelser. Der er fokus på, hvilke opgaver Skanderborg Kommune kan - og må - udføre i den forbindelse, og hvilke opgaver lokale lodsejere selv skal varetage. Der er i november 2024 afholdt fælles temamøde mellem Klima-, Miljø- og Planudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget om klimatilpasning (efter udarbejdelse af denne dagsorden).

Af det vedlagte skema - bilag 2 - fremgår oversigt over alle tiltag under klimaplanen, der realiseres i perioden 2024-2027. For de igangværende tiltag er der angivet en kort status.

Et udvalg af årets tiltag er beskrevet mere udførligt i vedlagte bilag 1.

CO2-regnskaber og indikatorer

CO2-regnskabet for kommunen som virksomhed blev præsenteret for Byrådet den 24. april 2024 (sag nr. 61). Regnskabet relaterer sig til målet om CO2-neutralitet for kommunen som virksomhed i 2025. Af regnskabet fremgår det, at den samlede CO2-udledning i 2023 var på niveau med udledningen i 2022 (3.549 tons). I forhold til CO2-udledningen i 2009 (første regnskabsår) er udledningen faldet 9.359 ton, svarende til ca. 72 %.

Klimaregnskab for kommunen som geografi for 2022 bliver præsenteret under et selvstændigt dagsordenspunkt. Regnskabet ligger forud i tid for vedtagelsen af klimapolitikken og klimaplanen. Af regnskabet fremgår det, at der blev udledt godt 300.000 tons CO2 fra Skanderborg Kommune som geografi i 2022. Der er således sket væsentligt fald i udledningerne af drivhusgasser fra 2018 til 2022 på knap 25 %. Dermed er udledningerne reduceret med 49 % siden 1990.

Frem mod revisionen af klimaplanen i 2027 forventes det, at kommunen, i lighed med øvrige kommuner, overgår til en nationalt udviklet klimaregnskabsmodel for kommuner, som aftalt mellem KL og staten. Det første udkast af dette klimaregnskab for 2022 for Skanderborg Kommune som geografi foreligger nu, men er ikke klar til offentliggørelse, hvorfor en direkte sammenligning ikke er mulig. Det nationale regnskab vil på nogle punkter være væsentlig anderledes end det nuværende regnskab. Der vil blive redegjort nærmere herfor, når det nye regnskab, og dermed de ændrede metoder, forelægges for Byrådet på et senere tidspunkt.

Da der er et tidsmæssigt spænd mellem afslutning på CO2-regnskabsår, og til regnskabet foreligger, er der opstillet en række indikatorer, der kan give en mellemtid på effekten af klimainsatsen. Bilag 3 gennemgår disse indikatorer.

Indfrielse af klimamålsætninger

Som et led i politikkontrollen skal det vurderes, om der er fremskridt i forhold til klimapolitikken målsætninger, om klimainsatsen leverer de nødvendige resultater, og om det er nødvendigt at iværksætte yderligere tiltag for at kunne indfri målsætningerne. Samtidig kan teknologisk udvikling eller ny viden betyde, at der opstår mulighed for at iværksætte nye tiltag. I fald dette sker, vil konkret forslag blive fremlagt til politisk beslutning.

For klimapolitikken strategispor 6 om kommunen som virksomhed er det ikke muligt at realisere 2025-målsætningen og alle delmål. Med de nuværende vilkår og forventninger til volumen, omkostninger, produktion og elpriser vedrørende solceller er der for eksempel ikke lovhyggemmel til at etablere et kommunalt energi-forsyningselskab med henblik på opsætning af solceller for at producere grøn strøm inden udgangen af 2025. En afsøgning har ligeledes vist, at det ikke er muligt at indgå en indkøbsaftale om grøn strøm fra nyetableret anlæg (power purchase agreement). Samtidig er særligt større og tunge køretøjer som Entreprenørgårdens traktorer og lastbiler ikke umiddelbart tilgængelige på den korte bane uden en væsentlig merudgift. Med Byrådets beslutning om at rejse 20 hektar skov på kommunal jord sikres der dog optag af CO2 svarende til mankoen fra 2025-2030.

For kommunen som geografi vurderes det på dette tidlige tidspunkt i implementeringsfasen muligt, at de opstillede delmål kan indfries frem mod 2030. Det vurderes dog, at der fremadrettet vil være behov for at iværksætte nye klimatiltag, efterhånden som nuværende tiltag implementeres. Den nuværende reduktionssti, som gør det muligt at nå 70 %-målsætningen, kan kun akkurat følges, såfremt alle tiltag bidrager med de forventede reduktioner og nationale og internationale rammevilkår understøtter fortsat grøn omstilling. Samtidig kan udefra kommende faktorer og data – eksempelvis nye forskningsresultater om udledning fra lavbundslande, det nye, nationale CO2-regnskab m.v. – ændre på muligheden for at nå 70 %-målsætningen.

Sagen behandles i direktionen, da klima som et af de fælles svære problemer, indgår i Direktionens UdviklingsSpør (DUS).

Økonomi

Med Budget 2024-2027 er der afsat en pulje til klimaplan på 3,6 mio. kr. årligt. Klima-, Miljø- og Planudvalget prioriterede på møderne i januar og februar 2024, som aftalt i budgetaftalen.

Dertil kommer overførte klimapuljemidler på godt 2,8 mio. kr. som et engangsbeløb for perioden 2020-2022. Klima-, Miljø- og Planudvalget har tidligere (8. november 2022 og 9. januar 2024) besluttet at anvende disse midler på tiltag under klimaplanen.

Med afsæt i tidsplanen for klimatiltag er midlerne via budgetopfølgningen fordelt over årene. Periodiseringen fremgår af nedenstående skema.

I 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027	I alt 2024-2027
Midler til realisering af klimaplanen	2.125	11.550	2.550	1.150	17.375

Der forventes en forskydning i 2024 på tværs af de 10 finansierede klimatiltag på ca. 350.000 kr., da nogle tiltag har krævet et længere tilløb end forventet for at kunne realiseres, samt at tiltaget omkring solceller ikke gennemføres.

Ikke forbrugte klimamidler prioriteres af Klima-, Miljø- og Planudvalget. Udvalget behandler tilbageløb på dagsorden, én gang årligt, på samme møde som politikkontrol af klimapolitikken. Administrationen fremlægger forslag til redisponering med udgangspunkt i ikke-finansierede tiltag i klimaplanen?.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 26. november 2024, punkt 101:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der gennemføres politikkontrol på klimapolitikken.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø og Planudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog at indstille,

- at orienteringen tages til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Præsentation KMPU mødet

Bilag 1 Politikkontrol 2024 - udvalgte tiltag

Bilag 2 - Status for klimatiltag Q 2024

Bilag 3 - indikatorer Q4 2024

Punkt 78: Klimatiltag - prioritering af midler

00.17.15-G01-4-23

Resumé

Klima-, Miljø- og Planudvalget skal prioritere midler til klimatiltag.

Sagsfremstilling

Med budget 2024 besluttede Byrådet, at Klima-, Miljø- og Planudvalget skal prioritere de mest effektive indsatser i klimaplanen.

Det foreslås, at udvalget fremadrettet i forbindelse med den årlige politikkontrol (andet punkt på nærværende dagsorden) beslutter, hvordan eventuelt uforbrugte midler skal anvendes.

1. Solceller på kommunale tage

På baggrund af Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Klima-, Miljø- og Planudvalgets drøftelse af solceller på kommunale tage på temamødet den oktober foreslås det, at der træffes formel beslutning om at dette tiltag under klimaplanen (tiltag 6.6) ikke gennemføres for nuværende, og at de afsatte midler omdisponeres til andre klimaformål, jf. nedenfor.

2. Fastholdelse af finansiering til tiltag

Klima-, Miljø- og Planudvalget har med finansiering fra klimapuljen 2022 bevilget midler til en række klimatiltag. Pilotprojektet med klimaregnskaber på bedriftsniveau for landbrug er gennemført (tiltag 3.1). Resterende midler herfra (93.000 kr.) foreslås videreført til at understøtte tiltag 3.5 om tæt samarbejde med landbruget, herunder udtagning af lavbundslande samt skovrejsning.

Endvidere er der resterende midler til samarbejde med landsbyer og lokalsamfund om nå klimamål i 2030 og 2050, herunder understøtte konkrete initiativer, formuleret i fællesskab (103.000). De foreslås anvendt til en fortsættelse af klimaplanens tiltag 5.2 om klimahandling i lokalsamfund som opfølgning på klimakaravanens besøg i 9 landsbyer og de 4 biblioteker.

Alternativt kan midlerne prioriteres til andre klimatiltag.

3. Omprioritering af uforbrugte midler

I nedenstående skema præsenteres uforbrugte midler fra afsluttede/ikke-igangsatte klimatiltag. Disse midler skal omprioriteres til andre klimatiltag.

Uforbrugte midler	Beløb
Klima og naturskov/skole (klimapulje 2020-2022)	423.000 kr.
Samarbejde med Vanebrudspalæet (udvikling af koncept for landsbyinvolvering (klimapulje 2020-2022)	35.000 kr.
5.9 styrket klimasamarbejde på tværs (Klimapulje 2024)	50.000 kr.
6.6 Solceller på kommunale ejendomme	1.500.000 kr.
Samlet	2.008.000 kr.

Administrationen foreslår, at der prioriteres midler til følgende tiltag fra klimaplanen:

Styrkelse af tiltag 6.1 om fossilfri kommunale biler: Umiddelbart vurderes det, at de uforbrugte midler kan anvendes til at styrke tiltaget om udrulning af ladeinfrastruktur til personbiler samt analysen af omstilling af større køretøjer. Det foreslås, at indsatsen designes, så den er mere fleksibel ift. udnyttelse af midler til at omstille mest omkostningseffektivt på tværs af alle typer af køretøjer og lokationer, og således at der opnås de største CO2-reduktioner, herunder Entreprenørgårdens køretøjer. Se uddybet beskrivelse heraf som selvstændigt punkt på denne dagsorden.

Det foreslås at der afsættes **1,7 mio. kr.** hertil, herunder styrkelse af Entreprenørgårdens omstilling til el med 0,6 mio. kr.

Klimatilpasning (tiltag 7.1 m.fl.): Der er behov for at styrke og koordinere indsatsen ift. klimatilpasning, særligt ift. at understøtte borgere i arbejdet med at klimasikre ejendom. Derfor afsættes **0,3 mio. kr. hertil.**

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan-, Teknik- og Miljø indstiller,

- at klimaplanens tiltag 6.6 om solceller på kommunale tage sættes i bero for nuværende, og at midlerne tildelt tiltaget anvendes til finansiering af øvrige klimatiltag
- at finansiering til klimatiltag som beskrevet under punkt 2 fastholdes
- at der tages stilling til, hvordan ikke forbrugte klimapuljemidler skal anvendes
- at udvalget fremover én gang årligt sammen med politikkontrollen skal forholde sig til disponering af eventuelt uforbrugte midler fra klimatiltag.

Beslutning

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at klimaplanens tiltag 6.6 om solceller på kommunale tage sættes i bero for nuværende, og at midlerne tildelt tiltaget anvendes til finansiering af øvrige klimatiltag
- at finansiering til klimatiltag som beskrevet under punkt 2 i sagsfremstillingen fastholdes
- at de uforbrugte klimapuljemidler anvendes til
 - at styrke tiltag 6.1 om fossilfri kommunale biler, jf. sagsfremstilling og pkt. 68 på denne dagsorden
 - at styrke Entreprenørgårdens omstilling til el med 0,6 mio. kr.
 - at styrke tiltag 7.1 m.fl. vedr. klimatilpasning med 0,3 mio. kr., jf. sagsfremstillingen.
- at udvalget fremover én gang årligt sammen med politikkontrollen skal forholde sig til disponering af eventuelt uforbrugte midler fra klimatiltag.

Bilag

Præsentation KMPU mødet

Punkt 79: Udvikling af beskrivelse af klimapåvirkninger i dagsordenspunkter

00.17.15-G01-4-23

Resumé

Med punktet drøftes, hvordan Klima-, Miljø- og Planudvalget skal arbejde videre med forsøget med beskrivelse i dagsordenspunkter af klimapåvirkning af beslutningerne.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget har vedtaget, "at Klima-, Miljø- og Planudvalget opfordres til at arbejde videre med forsøget i forhold til udvikling af en beskrivelse af klimapåvirkningerne i forbindelse med sager på dagsordenerne i udvalg og Byråd." (Økonomi- og Erhvervsudvalget den 23. oktober 2024, pkt. 2024).

Klima-, Miljø- og Planudvalget gjorde status på forsøget den 5. december 2023, jf. vedlagte bilag.

Med punktet drøfter udvalget, hvordan der skal arbejdes videre med beskrivelserne af klimapåvirkningerne.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at det drøftes, hvordan der skal arbejdes videre med forsøget med beskrivelse af klimapåvirkninger i forbindelse med sager på dagsordenerne i udvalg og Byråd.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at afvente en mere kvalificeret beregningsmodel for vurdering af klimapåvirkninger i forbindelse med sager på dagsordenerne i udvalg og Byråd.

Punkt 80: Forberedelse af dialogmøde med forsyningsselskaber 7. januar 2025

13.00.00-A00-1-24

Resumé

Med sagen forbereder udvalget dialogmødet med forsyningsselskaberne den 7. januar 2025.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget har inviteret forsyningsselskaber, der arbejder i Skanderborg Kommune til dialogmødet den 7. januar 2025 kl. 14.00-15.30.

Med sagen her drøfter Klima-, Miljø- og Planudvalget dagsorden m.v. til dialogmødet.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø, indstiller,

- at dialogmødet med forsyningsselskaberne forberedes.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget forberedte dialogmødet med forsyningsselskaberne.

Punkt 81: Meddelelser

00.01.00-A00-81-21

Sagsfremstilling

Der orienteres om aktuelle sager.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Der blev orienteret om følgende:

- aktuel byggesag
- aktuelle anlægsprojekter

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 82: Evt.

00.01.00-A00-81-21

Beslutning

Der var ingen emner under "evt."

Punkt 83: Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-A00-81-21

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Udvalgsmedlemmerne underskrev protokollen digitalt på mødet.